LÄÄNE-HARJU VALLA LEHT

DETSEMBER 2026 I NR 10 (96) I WWW.LAANEHARJU.EE I LAANEHARJUVALD

Vallavalitsuse uued töötajad, *loe lk 3*

Sõiduteed talveks puhtaks, *loe lk 4*

Paldiski lasteaed õpireisidel, *loe 6*

Südames oled läänеharjukas, aga paberil veel siiski mitte? Teeme selle korda

Kui sinu Facebooki suhtestaatus on *It's complicated* ehk „suhe on keeruline", siis võib veel mõista, miks sinu tegelik elukoht ja rahvastikuregistrijärgne aadress omavahel ei klapi. Aga kui sinu süda, kodu ja igapäevaelu on juba ammu Lääne-Harju vallas, siis milleks seda suhet keeruliseks ajada?

Öeldakse ju, et kodu on seal, kus on meie süda. Seal, kuhu me õhtuti tagasi tuleme, kus tunneme oma naabreid, kasvatame lapsi, rajame kodusid ja loome mälestusi. See on paik, kuhu me kuulume ja mille käekäik meile korda läheb. Aga kas meie ametlik elukoht peegeldab ka seda, kus asub meie päris kodu?

Aasta lõpus märkame sageli, kuidas omavalitsused kutsuvad inimesi oma elukohta registreerima. Mõni loosib auhindu, teine pakub rahalisi preemiaid. Aga kas oled mõelnud, miks see sissekirjutus tegelikult nii oluline on?

Sissekirjutuse taga on palju enamat kui võimalus võita mõni ahvatlev auhind

Nimelt määrab sinu 1. jaanuari seisuga rahvastikuregistrisse kantud elukoht, millisele omavalitsusele laekub järgneval aastal sinu tulumaksust kohalikule omavalitsusele ette nähtud osa. See on üks olulisemaid tulusid, mille najal saab vald arendada meie ühist elukeskkonda.

Ja siinkohal ei räägi me sugugi väikestest asjadest. Just nendest vahenditest saab vald panustada teede korrashoidu, koolide ja lasteaedade arendamisse, mänguväljakutesse, kergliiklusteedesse, avalikku ruumi ning paljudesse teistesse ettevõtmistesse, mis muudavad meie kodukoha paremaks.

Võib-olla tunned täna, et mõni neist investeeringutest sind otseselt ei puuduta. Sul ei ole lasteaiaealisi lapsi, sa ei kasuta mõnda mänguväljakut või ei liigu iga päev mööda uut kergliiklusteed. Küll aga kasutab seda sinu naaber, sõber või mõni teine kogukonnaliige. Võimalik, et tulevikus mängivad nendel mänguväljakutel juba ka sinu lapsed ja lapselapsed.

See ongi kogukonna mõte – me ei panusta ainult iseenda, vaid ka üksteise ja tulevaste põlvkondade heaks.

Mida rohkem on Lääne-Harju vallas päriselt elavaid inimesi siin ka ametlikult registreeritud, seda paremad on meie võimalused oma kodukohta arendada. Kui kaitseväe õppustelt on meile tuttav väljend „Iga okas loeb!", siis sama põhimõte kehtib ka meie koduvallas. Iga elanik loeb ja igaühe panus aitab kujundada seda, milline on meie vald homme, viie või kümne aasta pärast.

Me ei pea oma kodukohta valima auhinnaloosi või ühekordse preemia pärast. Palju väärtuslikum on teadmine, et meie panus jääb sinna, kus me päriselt elame ja kus selle vilju saavad nautida ka meie lähedased.

Seega, kui sinu süda ja kodu on Lääne-Harju vallas, aga rahvastikuregister näitab endiselt teisiti, siis on aasta lõpp hea aeg see vastuolu lahendada. ●

TOIMETUS

JUHTKIRI

Kodukoht algab sissekirjutusest

KADRI KURM
Lääne-Harju valla volikogu esimees

Aasta lõpp on hea aeg, et korraks peatuda ja tagasi vaadata. Volikogu esimesel tööaastal oli vaja teha nii raskeid otsuseid kui ka keerulisi eelarvevalikuid. Kasvavad hinnad panevad ka meie valla proovile. Aga tänavu oli ka palju rõõmsaid hetki ja koos tegemist igas külas ja alevikus ning loomulikult palju inimesi, kes võtsid ohjad enda kätte, kui nägid, et miski vajab tegemist. Rääkisin Ohtus toimunud taasiseseisvumispäeva vastuvõtul sellest, mida tähendab minu jaoks vabadus. Jõudsin järeldusele, et vabadus tähendab eelkõige vastutust. Igaüks meist vastutab iseenda, oma tegude ja oma sõnade eest. See mõte saadab mind siiani. Muutused tulevad hoolimata sellest, kas me neid küsime või mitte. Võime jääda ootama ja nurisema või otsustada muutustega kaasa liikuda. Mina valin kindlasti teise tee.

Vastutus oma kodukoha eest ei tähenda alati suuri tegusid. Mõnikord piisab ühest väikesest, kuid olulisest sammust. Näiteks sellest, et sinu tegelik elukoht on ka rahvastikuregistris õigesti kirjas. See ei ole pelgalt formaalsus. Meie valla võimalused hoida korras teid, arendada koole ja lasteaedu ning pakkuda vajalikke teenuseid sõltuvad ka sellest, kui paljud siin elavad inimesed on end Lääne-Harju valda registreerinud. Kui elad siin aga oled registreeritud mujale, siis aitab sinu maksuraha ehitada teid ja koole hoopis teises omavalitsuses, kuigi Sinu igapäevane elu on siin.

> Meie valla võimalused hoida korras teid, arendada koole ja lasteaedu ning pakkuda vajalikke teenuseid sõltuvad ka sellest, kui paljud siin elavad inimesed on end Lääne-Harju valda registreerinud.

Seepärast kutsun kõiki enne aastavahetust oma elukohaandmeid üle vaatama. Just 1. jaanuari seisuga rahvastikuregistrisse kantud elukoht määrab, millisele omavalitsusele laekub osa Sinu tulumaksust järgmisel aastal. Vajadusel saab elukohaandmeid muuta lihtsalt portaalis eesti.ee või vallamajas. Ja miks mitte tuletada seda meelde ka oma naabrile või sõbrale? Vahel on elukoht jäänud muutmata lihtsalt seetõttu, et igapäevatoimetuste kõrval pole sellele aega mõelda olnud. See on väike samm igaühe jaoks, kuid suure tähendusega meie valla arengule.

Isegi kui me ei ole kõiges ühel meelel, siis üks asi võiks meil kõigil ühine olla: tahe, et meie kodukoht oleks parem. Uus aasta on hea võimalus alustada puhtalt lehelt. Astume sellesse uue hooga – julgelt, koos ja vastutust võttes.

Aitäh kõigile, kes on sel aastal oma koduvalla heaks midagi teinud! Rahulikku jõuluaega ja edukat uut aastat! ●

Tunnustame tublisid inimesi Lääne-Harju vallas!

Kas tead kedagi, kes on teinud vallas midagi erilist ja väärib tunnustamist? Lääne-Harju vallas on palju tublisid kodanikke, kodanikuühendusi ja ettevõtjaid, kelle panus valla elu edendamisse on hindamatu.

Tuletame meelde, et kandidaate saab esitada kuni 1. jaanuarini 2027.

Lääne-Harju valla tunnustusavalduste liigid:

Valla aukodaniku nimetus on Lääne-Harju valla kõrgeim tunnustus, mis omistatakse isikule, kel on tööalaselt või isikliku tegevusega erakordselt silmapaistvad teened valla arendamisel ning paikkonna maine ja tuntuse tõstmisel.

Valla teenetemärk antakse füüsilisele isikule vallale osutatud eriliste teenete, pikaajalise töö, märkimisväärse panuse või väljapaistva loomingu eest, mis on andnud olulise püsiva panuse kultuuri, majanduse või muu valdkonna arendamisse.

Valla teeneteplaat antakse juriidilisele isikule, kes on oma tegevusega andnud märkimisväärse panuse vallaelu arendamisel.

Tiitliga aasta tegu avaldatakse tunnustust aasta jooksul valla ja valla elanike jaoks erakordselt suure tähtsusega ettevõtmisele.

Tiitliga aasta tegija avaldatakse tunnustust aasta jooksul aktiivse tegevuse ja panusega vallaelu edendamisel silma paistnud isikule, asutusele või organisatsioonile.

Lääne-Harju valla teenistusmärgiga tunnustatakse omavalitsuse teenistuses või omavalitsuse heaks pikaajaliselt ja tulemuslikult töötanud või eriliste teenetega silma paistnud isikut.

Valdkondlikud tunnustused. Vallavalitsus võib välja anda valdkondlikke tunnustusi kultuuri-, spordi-, hariduse- ja muudes valdkondades.

Ära jää vaikselt kõrvalt vaatama – anna oma panus, et väärt tegijad saaksid tunnustust ja tänu. Tunnustuseks kandidaadid, koos iseloomustusega, palume edastada **info@laaneharju.ee**.

Oktoobrikuus sündis vallas **10 last – seitse poissi ja kolm tüdrukut**

Suri 12 inimest

Valda **saabus** elama **65 uut elanikku**

Vallast **lahkus** mujale elama **73 inimest**

Lemmaru küla elanike arv suurenes 10 inimese võrra, Laulasmaa ja Vilivalla elanike arv suurenes okroobrikuus nelja inimese võrra.

Vasalemmast lahkus 13 inimest, Ämarist ja Klooga alevikust viis inimest.

Valla elanike arv seisuga 01.11.2026 on 13 808 elanikku.

Lääne-Harju valda tulid päästeameti tunnustused

Novembri alguses toimus Nelijärve puhkekeskuses Põhja päästekeskuse ühisseminar „Vaba tahe“, kus jagati ka tunnustusi. Nendest kaks tunnustust tuli ka meile, Lääne-Harju valda.

Kohaliku omavalitsuse aasta teo tiitli noppis Lääne-Harju vald.

Tunnustusel seisab: Päästeamet tänab Teid silmapaistva panuse eest elanikkonnakaitse ja kriisideks valmisoleku edendamisel. Olete sidunud kliimamuutustega kohanemise kriisivalmidusega ning teinud sellest elanikele ja ettevtjatele arusaadava ja praktilise teema. Tihedas koostöös naabervaldadega otsite ühiselt lahendusi, et piirkond oleks valmis tormideks, elektrikatkestusteks ja põuaks, ning kampaania „IIm muutub? Pole hullu!“ jouab praktiliste nõuannetega iga koduni. Aitäh, et olete muutnud kliimamuutuste teema kaugest murest teadlikuks ja rahulikuks valmisolekuks!

Kohaliku omavalitsuse aasta kriisivalmiduse eestvedaja on **Marju Piirimägi**, kes on ühtlasi meie kriisinõunik.

Tunnustusel seisab: Päästeamet tänab Teid silmapaistva panuse eest elanikkonnakaitse ja kriisideks valmisoleku edendamisel. Olete võtnud kriisiteemad oma südameasjaks: olete sündmuskohal esimesena ja lahkute viimasena. Täiendate projektide abil valla kriisivarustust, tegelete ennetustööga ning olete kogukondadele hea partner, kes aitab teha kriisideks valmistumisest arusaadava ja praktilise teema. Olete aidanud korraldada mitmeid suuroppusi ning annate alati endast parima, et need õnnestuksid. Aitäh, et olete inimene, kelle peale saab Lääne-Harju vald nii igapäevatöös kui ka kriisi ajal alati kindel olla!

Oleme andnud nii vallana kui ka isikuliselt panuse, et meie vallas oleks hea ja turvaline ning et meie inimesed oleksid kriisikindlamad.

TOIMETUS

Katre Saar, Marju Piirimägi ja Anne-Ly Padrik tunnustusi vastu võtmas
FOTO: KAIDI TORJUS

SAAME TUTTAVAKS

Oleme vallavalitsuses kahe ägeda kolleegi võrra rikkamad

Eero Uustalu

Hiljaaegu sai loodud vallavalitsusse täiesti uus ametikoht, mille eesmärk on aidata meil liikuda ühtsete, nutikate ja kasutajasõbralike digilahenduste suunas. Tänaseks saame aga elevusega teatada, et see inimene on leitud ning alustas juba meie juures ka tööd. Saage tuttavaks meie uue IT- ja digiteenuste nõuniku Eero Uustaluga.

Eero on TalTechis omandanud kaks magistrikraadi – juhtimise ja turunduse ning digimuutused ettevõttes erialal. Lisaks on ta varasemalt töötanud BCS Iteras konsultandina ning ka Riigi IT Keskuses erilahenduste projektijuhina. „Vaba aega meeldib mulle sisustada sportides, eelkõige triatloniga tegeledes,“ lisab Eero enda tutvustuseks.

Tere tulemast meeskonda, Eero! Soovime sulle julget pealehakkamist, palju kordaminekuid ning toredaid tööelamusi Lääne-Harju vallavalitsuses.

Sigrid Kalle-Vainola

Novembrikuus alustas Lääne-Harju vallavalitsuses tööd laste heaolu spetsialistina Sigrid Kalle-Vainola. Sigrid on tervisejuhtimise ja kogukonnatöö haridusega, töötanud rahvamaja juhatajana kultuurikorralduses ning huvihariduses huvijuhina. Sigrid on rannarootslaste järeltulija ja kolme lapse ema. Oma kogemuste, teadmiste ja oskuste poolest üks igati vääriline laste heaolu spetsialist, kes teab mis on lapsele ja perele hea ning kuidas olla toeks. Sigrid lisab enda kohta: „Vaba aega sisustan suuresti looduses liikudes, fotografeerides, jalgrattaretkedel käies, koertega tegeledes ja kultuurisündmusi külastades. Lisaks tegelen meeleldi käsitööga, loon väikestviisi kunsti ja kirjutan.“

Soovime Sigridile palju edu ja rohkelt kordaminekuid uuel ametikohal.

TOIMETUS

FOTO:FREEPIK

Sõiduteed lumesahkadele läbitavaks

Iga-aastane mure erateedel lume koristamisega, on tee ääres ja tee kohal olevad puud, põõsad, oksad. Tänavune suvi on olnud väga soodne võsa kasvule ja kohad, kust veel eelmisel aastal lumesahk läbi pääses, võivad tänavu talvel olla läbimatud.

Traktorite peeglid, vilkurid, antennid jm on kallid ning lumesaha juhtidel on põhjendatult õigus mitte minna teele, kust ta masinat kahjustamata läbi ei pruugi pääseda. Tuletame meelde, et Lääne-Harju valla erateedel lumetõrje teostamise kord näeb ette, et teel peab olema vaba ruum kõrgusega 4 m ja laiusega 3,5 m.

Palume vaadata oma kodutee aegsasti üle ja vajadusel eemaldada segavad oksad, puud ja põõsad. Kui teie kodutee läheb üle naaberkinnistute, siis palume koos oma naabritega kogu tee üle vaadata. Kindlasti arvestage, et praegu kõrgemal olevad oksad võivad lumeraskuse all oluliselt madalamale vajuda ja takistada traktori tööd.

Takistused, mida ei ole võimalik eemaldada, peavad olema tähistatud viisil, mis tagab nende nähtavuse pimedal ajal ja hoolimata lumekihi paksusest. Tähistuseks on soovituslik kasutada vähemalt pooleteise meetri kõrguseid puidust helkurriba otsikuga teibaid või soetada poest spetsiaalsed tähispostid.

Tsoonid ja kontaktid:

1. Padise ja Harju-Risti piirkonnas teostab talihooldust LS Trans OÜ.
Tellija esindajaks lepingu täitmisel tekkivate küsimuste lahendamisel on ning tellijapoolset järelevalvet lepingu täitmise üle teostab Jaan Vijard, tel 5301 0112, e-post jaan.vijard@laaneharju.ee.

2. Vasalemma piirkonnas teostab talihooldust Vasalemma Rallypark OÜ.
Tellija esindajaks lepingu täitmisel tekkivate küsimuste lahendamisel on ning tellijapoolset järelevalvet lepingu täitmise üle teostab Allan Kalve, tel 5470 0738, e-post allan.kalve@laaneharju.ee.

3. Madise piirkonnas teostab talihooldust Osaühing Amigo Trans.
Tellija esindajaks lepingu täitmisel tekkivate küsimuste lahendamisel on ning tellijapoolset järelevalvet lepingu täitmise üle teostab Allan Kalve, tel 5470 0738, e-post allan.kalve@laaneharju.ee.

4. Keila 1 piirkonnas teostab talihooldust Harju Prügiveod OÜ.
Tellija esindajaks lepingu täitmisel tekkivate küsimuste lahendamisel on ning tellijapoolset järelevalvet lepingu täitmise üle teostab Allan Kalve, tel 5470 0738, e-post allan.kalve@laaneharju.ee.

5. Keila 2 piirkonnas teostab talihooldust Harju Prügiveod OÜ.
Tellija esindajaks lepingu täitmisel tekkivate küsimuste lahendamisel on ning tellijapoolset järelevalvet lepingu täitmise üle teostab Allan Kalve, tel 5470 0738, e-post allan.kalve@laaneharju.ee.

6. Keila 3 piirkonnas teostab talihooldust Vasalemma Rallypark OÜ.
Tellija esindajaks lepingu täitmisel tekkivate küsimuste lahendamisel on ning tellijapoolset järelevalvet lepingu täitmise üle teostab Allan Kalve, tel 5470 0738, e-post allan.kalve@laaneharju.ee.

7. Paldiski piirkonnas teostab talihooldust Harju Prügiveod OÜ
Tellija esindajaks lepingu täitmisel tekkivate küsimuste lahendamisel on ning tellijapoolset järelevalvet lepingu täitmise üle teostab Jaan Vijard, tel 5301 0112, e-post jaan.vijard@laaneharju.ee.

8. Kergliiklusteede hooldust korraldab AS Lahevesi
Kontaktisik on Tõnis Halling, tel 5865 1225, e-post tonis.halling@lahevesi.ee. •

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUS

Küttehooaeg on alanud, aga kas sinu kodus on ikka ohutu kütta? Ekspert selgitab, mida kontrollida

Eelmisel küttehooajal toimus Eesti kodudes 78 tahkeküttesüsteemidega seotud tulekahju ja 119 tahmapõlengut korstnates. Paljusid neist õnnetustest oleks saanud ennetada. Foruse ohutusteenuste juht **Ahti Kuusk** selgitab, millele koduomanikud peaksid küttehooajal tähelepanu pöörama ja millised igapäevased vead võivad kaasa tuua tõsiseid tagajärgi.

FOTO: ADOBESTOCK

Jahedamate ilmade saabudes on paljudes kodudes taas ahjud, kaminad ja pliidid kasutusele võetud. See, et küttesüsteem on aastaid probleemideta töötanud, ei tähenda aga automaatselt, et selle kasutamine on ka tänavu ohutu. Päästeameti andmetel põhjustasid tahkeküttesüsteemidega seotud probleemid eelmisel küttehooajal kümneid tulekahjusid. Üks oluline riskitegur on hooldamata küttesüsteem, kuid õnnetus võib alguse saada ka valedest kütmisharjumustest.

Kuuse sõnul tasub koduomanikel üle vaadata nii kütteseadmete tehniline seisukord kui ka oma igapäevased harjumused. Erilist tähelepanu vajavad korstnate ja lõõride puhtus, kütteseadme võimalikud kahjustused ning suitsu- ja vingugaasiandurite töökord.

Millal viimati korstnapühkija käis?

Üks olulisemaid asju, mida küttehooajal kontrollida, on küttesüsteemi hooldus. Aja jooksul koguneb korstnasse ja suitsulõõridesse tahma ning muid põlemisjääke, mis võivad süttida ja põhjustada tulekahju.

Eramajas võib omanik küttesüsteemi ise puhastada, kui tal on selleks vajalikud teadmised ja vahendid. Vähemalt kord viie aasta jooksul peab seda aga tegema kutsetunnistusega korstnapühkija. Kortermajade, ridaelamute ja paarismajade tahkeküttesüsteeme peab kutseline korstnapühkija puhastama vähemalt kord aastas.

Oluline on teada, et viie aasta nõue ei tähenda, nagu võiks eramaja korsten viis aastat puhastamata olla. Küttesüsteemi tuleb puhastada vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord aastas. Intensiivse kasutuse korral võib hooldus olla vajalik sagedamini.

> Küttesüsteemi tuleb puhastada vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord aastas.
>
> Foruse ohutusteenuste juht **Ahti Kuusk**

Ahti Kuuse sõnul võib hoolduse edasilükkamine kaasa tuua tõsiseid tagajärgi. „Korstnasse ja suitsulõõridesse kogunenud tahm ning muud põlemisjäägid võivad süttida. Tahmapõlengu käigus tekkiv kõrge temperatuur võib korstnat kahjustada või põhjustada selle mõranemist. Halvemal juhul võib tulekahju levida ka hoone konstruktsioonidesse," selgitab ta.

Millised märgid viitavad ohtlikule kütteseadmele?

Lisaks korstna puhastamisele tuleks jälgida ahju, kamina või pliidi üldist seisukorda. Näiteks tasub tähelepanu pöörata sellele, kas kütteseadme välispinnale on tekkinud pragusid, kas uksed sulguvad korralikult ning kas kütmise ajal esineb ebatavalist suitsu või lõhna.

Kuuse sõnul ei pruugi kõik probleemid olla esmapilgul nähtavad, kuid on mitmeid ohumärke, mida ei tohiks tähelepanuta jätta. „Ohule võivad viidata nõrk tõmme, lõõrist pudenev tahm või tahmapuru, ebatavaline lõhn ning olukord, kus suits hakkab tuppa tulema. Eriti tõsine ohumärk on see, kui korsten või ühenduslõõr muutub ebatavaliselt kuumaks või hakkab hõõguma," loetleb Kuusk.

Kui kütteseade ei tööta tavapäraselt või suits tungib tuppa, tuleb kütmine lõpetada ja lasta probleem spetsialistil üle kontrollida. Kui vingugaasiandur annab häiret, tuleb viivitamatult väljuda värske õhu kätte ja helistada hädaabinumbril 112. Korstna hõõgumise või tahmapõlengu kahtluse korral tuleb samuti kutsuda päästjad.

„Kui küttesüsteemi korrasolekus on kahtlusi, tuleks pöörduda kutsetunnistusega korstnapühkija poole, kes oskab selle seisukorda ja ohutust hinnata," soovitab Kuusk.

Vale kütmine võib ka korras ahju ohtlikuks muuta

Isegi korras küttesüsteem võib muutuda ohtlikuks, kui seda valesti kasutada. Üks levinud vigu on ülekütmine, eriti siis, kui külmade ilmade saabudes püütakse jahedaks muutunud kodu võimalikult kiiresti soojaks saada.

Kuuse sõnul tehakse kütmisel mitmeid vigu, mille tagajärjed ei pruugi kohe avalduda. „Üks probleem on see, et ahjus või pliidi all põletatakse prahti ja plastikut. Nende põletamisel tekkivad jäägid ladestuvad suit-

Jätkub lk 7

Paldiski lasteaed käis õpirändel

Selle aasta mais sai meie lasteaed positiivse rahastusotsuse ERASMUS+ projektile „Teekond ühise keeleni“, mille eesmärk on arendada lasteaia personali professionaalseid oskusi ning toetada organisatsiooni terviklikku arengut.

Projekt sai alguse 1. septembril ning kestab järgmise aasta augusti lõpuni. Projekti raames avaneb personalil võimalus osaleda koolitustel ja töövarjutamistel neljas erinevas riigis: Islandil, Horvaatias, Hollandis ja Soomes. Projekti peamisteks eesmärkideks ja oodatavateks tulemusteks on personali oskuste täiendamine keeleõppe ja mitmekeelse rühma juhtimise valdkonnas, uute õppemeetodite rakendamine igapäevatöös, süsteemse parimate praktikate jagamise korra kujundamine ning lastest lähtuva lähenemise tugevdamine. Samuti soovime rakendada rahvusvahelistest praktikatest saadud teadmisi lasteaia töö ja õpikeskkonna kaasajastamisel.

Kuna Paldiski lasteaias on muu kodukeelega laste osakaal sel õppeaastal 80,3%, pöörame oma töös erilist tähelepanu eesti keele õpetamisele ja toetamisele. Pidevalt muutuvas ühiskonnas räägitakse üha enam kaasavast haridusest ning iga õppija soovide ja huvidega arvestamisest. Seetõttu on oluline hoida ka lasteaia personali kursis uuenevate õppemeetodite ja lähenemisviisidega, mis aitavad jõuda iga lapseni. Meie jaoks on oluline, et iga laps saaks lasteaiapäeva jooksul vajalikku tuge olenemata oma emakeelest. Samuti peame oluliseks, et üha digitaalsemaks muutuvas maailmas ei unustataks lapsed kõige olulisemat tegevust – mängu. Seetõttu on mängulised õppemeetodid ja lastest lähtumine meie lasteaias olulisel kohal. Eelmisel õppeaastal alustasime ka järk-järgulist üleminekut projektõppele, mille rakendamine on üha enam levinud ka Eesti lasteaedades. Sealt tuldi koju mõttega, et õppimist tuleb hoida lihtsana.

Novembrikuu esimesel nädalal osalesid meie lasteaia õppejuht Merilin, liikumisõpetaja Marietta ja õpetaja Liisa esimesel õpirändel Islandile, kus võeti osa koolitusest „Mängupõhine õpe alushariduses“. Koolituse keskmes oli mängupõhise ja multisensoorse õppe rakendamine, laste sotsiaal-emotsionaalse arengu ja heaolu toetamine ning liikumise, jooga ja lõõgastustehnikate lõimimine igapäevasesse õppe- ja kasvatustegevusse. Lisaks tutvuti Islandi alushariduse põhimõtete ja praktikatega ning omandati uusi teadmisi ja praktilisi oskusi laste arengut toetava õpikeskkonna kujundamiseks.

Õpirändajad Liisa, Merilin ja Marietta koolitusel Islandil *FOTOD ERAKOGU*

Õpirändajad Carolin, Sirli ja Piret koolitusel Horvaatias

Juba novembrikuu teisel nädalal avanes võimalus järgmisel grupil suunduda õpirändele. Seekordsest õpirändest võtsid osa haridustehnoloog Sirli, majandusjuhataja Carolin ja õpetaja Piret, kellel avanes võimalus osaleda Erasmus+ koolitusel „Projektipõhine õpe koolieelse lasteasutuse õpetajatele: loovuse ja koostöö edendamine“ Horvaatias.

> „Meie jaoks on oluline, et iga laps saaks lasteaiapäeva jooksul vajalikku tuge olenemata oma emakeelest ning et üha digitaalsemaks muutuvas maailmas ei unustataks lapsed kõige olulisemat tegevust – mängu.

Koolituse jooksul kohtuti teiste riikide haridustöötajatega, vahetati kogemusi projektõppe rakendamise kohta ning tutvuti erinevate õppemeetodite ja lähenemisviisidega. Arutleti kaasava hariduse, laste individuaalsete vajaduste ning tehnoloogia kasutamise võimaluste üle hariduses. Huvitav oli kuulda, kuidas teistes riikides igapäevaseid väljakutseid lahendatakse ning kui palju on meil tegelikult sarnaseid muresid ja rõõme.

Õpirände üheks osaks oli tutvumine Horvaatia haridussüsteemiga ning kohaliku kooli ja lasteaia külastamine. See andis võimaluse näha, kuidas sealses lasteaias igapäevast õppe- ja kasvatustööd korraldatakse ning milliseid põhimõtteid oluliseks peetakse. Samuti saime jagada mõtteid ja kogemusi nii haridussüsteemi kui ka igapäevase lasteaiatöö korralduse kohta.

Esimese päeva sissejuhatavalt koolituselt jäi ühe meeldejäävama mõttena kõlama lause: „Life is too short, don’t rush through it. Live in the moment.“ (Elu on liiga lühike, et sellest läbi kiirustada. Ela hetkes.)

Kevadel ootab ees veel kaks põnevat õpirännet, mida juba suure huviga ootame! Esimesed kogemused on aga näidanud, et rahvusvaheline koostöö ja kogemuste vahetamine avardavad meie arusaama alusharidusest, pakuvad uusi vaatenurki ning annavad inspiratsiooni igapäevatöö arendamiseks. Kõige olulisem on aga see, et õpirännetelt saadud teadmised ja ideed ei jääks üksnes osalejate kogemuseks, vaid jõuaksid ka meie lasteaia igapäevasesse õppe- ja kasvatustegevusse ning rikastaksid seeläbi kõigi meie laste õpiteed. •

MERILIN JAASNA
Paldiski lasteaia õppejuht

Kaasrahastanud Euroopa Liit

algus lk 5

sulõõride seintele ja suurendavad tuleohtu. Samuti kasutatakse liiga niiskeid küttepuid, mille tõttu võib lõõridesse koguneda nõge ja tõrva, mis omakorda võivad süttida," selgitab ta.

Teine levinud eksimus on liiga suure koguse küttepuude korraga ahju panemine. Ülekütmise tagajärjel võib kütteseade liigselt kuumeneda ning saada kahjustada. Seetõttu tuleb järgida kütteseadme kasutusjuhendit ja ettenähtud kütusekoguseid.

„Kindlasti ei tohi unustada ka siibrit. Inimesed kipuvad seda mõnikord liiga vara sulgema, kuid see võib põhjustada eluohtliku vingugaasi sattumist tuppa," hoiatab Kuusk.

Tähelepanu tuleb pöörata ka küttekolde ümbrusele. Ahju või kamina läheduses ei tohiks hoida kergesti süttivaid esemeid ning põlevat küttekollet ei tohi jätta järelevalveta. Kuum tuhk tuleb koguda tulekindlasse anumasse ja lasta sellel ohutus kohas täielikult jahtuda.

Suitsu- ja vingugaasiandurist on abi ainult siis, kui see töötab

Küttehooajal väärivad erilist tähelepanu ka suitsu- ja vingugaasiandurid. Suitsuandur annab märku tulekahjust, vingugaasiandur aga ohtlikust gaasist, mida inimene ise ei näe ega tunne.

Vingugaas võib tekkida näiteks siis, kui kütmisel ei ole piisavalt õhku, küttesüsteem ei tööta korralikult või ahju siiber suletakse liiga vara.

Vingugaasiandur on kohustuslik kodudes, kus kasutatakse tahkeküttel töötavat ahju, pliiti, kaminat või katelt, samuti vastava gaasiseadmega eluruumides. Andur tuleb paigaldada tootja juhiste järgi ning selle töökorda regulaarselt kontrollida.

Kuuse sõnul on üks levinumaid probleeme see, et inimesed ei tutvu enne anduri paigaldamist selle kasutusjuhendiga. „Andurist on kasu ainult siis, kui see on õigesti paigaldatud ja töökorras. Sageli ei pöörata piisavalt tähelepanu sellele, kuhu andur tuleb paigaldada, või jäetakse selle regulaarne hooldus tegemata," märgib ta.

Nii suitsu- kui ka vingugaasiandurit tuleb testida vähemalt kord kuus, vajutades selleks ettenähtud testnuppu. Samuti tasub kontrollida anduri kasutusiga ja vajadusel seade välja vahetada.

Ohutu kütmine algab igapäevastest harjumustest

Küttehooajal ei piisa ainult sellest, et korsten on puhastatud ja kütteseade töökorras. Sama oluline on see, kuidas ahju, pliiti või kaminat igapäevaselt kasutatakse.

> Nii suitsu- kui ka vingugaasiandurit tuleb testida vähemalt kord kuus, vajutades selleks ettenähtud testnuppu.
>
> Foruse ohutusteenuste juht **Ahti Kuusk**

Enne kütmist tasub veenduda, et küttekolde ümbrus on ohutu ja põlemiseks on tagatud piisav õhu juurdevool. Kütmisel tuleb kasutada ainult kütteseadmele sobivat kütust ning järgida tootja ettenähtud koguseid. Siiber peab olema kütmise ajal avatud ja selle võib sulgeda alles siis, kui põlemine on täielikult lõppenud.

„Minu peamine soovitus on kontrollida küttesüsteem üle ja järgida kütmisel tootja juhiseid. Kasutada tuleb ettenähtud küttematerjali ja koguseid. Kui küttesüsteemi korrasolekus tekib kahtlus, tasub alati küsida nõu asjatundjalt," rõhutab Kuusk.

Õigel ajal tehtud kontroll, regulaarne hooldus ja õiged kütmisharjumused aitavad vältida olukordi, kus kodu soojaks kütmine võib lõppeda tulekahju või vingugaasimürgistusega. ●

FORUS

Lääne Harju jäätmejaamade HINNAKIRI

JÄÄTMELIIK	Ühik	Valla-elanikule	Mitte-elanikule
Paber- ja kartongpakend koos paberi- ja kartongijäätmetega (15 01 01, 20 01 01)	kg	Tasuta	Tasuta
Plast- ja metallpakend koos joogikartongiga (15 01 02, 15 01 04)	kg	Tasuta	Tasuta
Klaaspakend (15 01 07)	kg	Tasuta	Tasuta
Muud pakendijäätmed, sh puitpakend, komposiitpakend, tekstiilpakend, olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid (15 01 03, 15 01 05, 15 01 09, 15 01 10*)	kg	Tasuta	Tasuta
Mustmetallid (19 12 02)	kg	Tasuta	Tasuta
Metallid (20 01 40)	kg	Tasuta	Tasuta
Vanarehvid (16 01 03)	tk	Tasuta	Tasuta
Patarei- ja akujäätmed (20 01 33*, 20 01 34)	kg	Tasuta	Tasuta
Elektroonikajäätmed (komplektsed) (20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36)	kg	Tasuta	Tasuta
Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed (20 01 21*)	kg	Tasuta	Tasuta
Tekstiilijäätmed (20 01 10, 20 01 11)	kg	Tasuta	0,17 €
Toiduõli ja -rasv (20 01 25)	kg	Tasuta	0,07 €
Pesuained, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 29* (20 01 30)	kg	Tasuta	3,35 €
Muud mootori-, käigukasti- ja määrdeõlid (13 02 08*)	kg	Tasuta	0,37 €
Õlifiltrid (16 01 07*)	kg	Tasuta	0,50 €
Ohtlikke aineid sisaldavad printerite tahma-, tooneri- ja tindikassetid (16 02 15 11*)	kg	Tasuta	0,74 €
Lahustid (20 01 13*)	kg	Tasuta	0,56 €
Happed (20 01 14*)	kg	Tasuta	4,34 €
Leelised (20 01 15*)	kg	Tasuta	4,34 €
Fotokemikaalid (20 01 17*)	kg	Tasuta	4,34 €
Pestitsiidid (20 01 19*)	kg	Tasuta	4,34 €
Õli ja rasv, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 25 (20 01 26*)	kg	Tasuta	0,47 €
Ohtlikke aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud (20 01 27*)	kg	Tasuta	0,74 €
Ohtlikke aineid sisaldavad pesuained (20 01 29*)	kg	Tasuta	3,35 €
Sortimata ravimikogumid (20 01 98*)	kg	Tasuta	3,35 €
Lehtklaas (17 02 02)	kg	0,07 €	0,07 €
Klaas (20 01 02)	kg	0,07 €	0,07 €
Kodumajapidamises tekkivad puidujäätmed (v.a aia- ja haljastujäätmed (20 01 38)	kg	0,01 €	0,01 €
Plastid (20 01 39)	kg	0,12 €	0,12 €
Betoon (17 01 01)	m^3	11,90 €	11,90 €
Tellised (17 01 02)	m^3	10,91 €	10,91 €
Plaadid ja keraamikatooted (17 01 03)	m^3	17,86 €	17,86 €
Betooni-, tellise-, plaadi- või keraamikatootesegud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 01 06* (17 01 07)	m^3	17,86 €	17,86 €
Ehitus- ja lammutuspuit (17 02 01)	m^3	7,44 €	7,44 €
Ehitus- ja lammutussegapraht (17 09 04)	m^3	74,40 €	74,40 €

Hinnad sisaldavad 24% käibemaksu

**Jäätmejaama või -punkti külastamisel tuleb esitada isikut tõendav dokument. Lääne-Harju valla elanikele kehtib hinnakirjas märgitud jäätmeliikidele tasuta vastuvõtt. Jäätmeid võetakse vastu ainult eraisikutelt.*

Detsembrist kehtivad jäätmekäitluses uued hinnad

Alates 1. detsembrist 2026 algab Karjaküla jäätmejaamas ja Paldiski jäätmepunktis uus hankeperiood. Neljaks aastaks sõlmitud lepingu alusel jätkab mõlema jäätmete vastuvõtukoha haldamist Eesti Keskkonnateenused AS, kes teenindab Lääne-Harju valla jäätmejaamu ka praegu.

Uue hankeperioodi algusega muutuvad eelkõige jäätmete vastuvõtuhinnad. Vastuvõetavate jäätmeliikide loetellu lisandub toiduõli ja -rasv. Jäätmejaama ja jäätmepunkti lahtiolekuajad jäävad samaks. Lääne-Harju valla elanikele mõeldud soodustingimustel jäätmete üleandmiseks tuleb kaasa võtta isiku tõendav dokument.

Enne jäätmejaama või -punkti külastamist tasub küsimuste korral võtta ühendust vastava jaama operaatoriga. Jaamade lahtiolekuaegadel saab telefoni teel täpsustada, milliseid jäätmeid vastu võetakse ja kuidas need tuleb üleandmiseks ette valmistada. Operaatorid on saanud vastava väljaõppe ning oskavad anda nõu jäätmete nõuetekohase üleandmise kohta. Julgustame elanikke küsimuste korral julgelt helistama – nii saab vältida asjatut kohalesõitu ja muuta jäätmete üleandmise sujuvamaks.

Hinnakirja ja vastuvõetavate jäätmeliikide loeteluga saab tutvuda alates 1. detsembrist Eesti Keskkonnateenused AS-i veebilehel.

Karjaküla jäätmejaam
Tõmmiku küla, Tõmmiku tee 8
Avatud: E 9.30–18.00; K 9.30–18.00; L 9.00–16.00
Lisainfo: telefonil 5449 0921 jaama lahtiolekuaegadel
e-mail: tallinn@keskkonnateenused.ee

Paldiski jäätmepunkt
Paldiski linn, Peetri tn 4
Avatud: T 9.30–18.00; N 9.30–18.00; P 9.00–16.00
Lisainfo: telefonil 5470 0493 punkti lahtiolekuaegadel
e-mail: tallinn@keskkonnateenused.ee

Vabaühendustel on võimalik esitada taotlusi 2027. aasta mittetulundustegevuse edendamiseks kuni 2. jaanuarini 2027

Tegevustoetuse andmise eesmärk on toetada tegevusi, mis mitmekesistavad ja edendavad kohaliku omaalgatuse kaudu valla arengut ja parendavad valla elanike heaolu ning on kooskõlas Lääne-Harju valla arengukavas seatud prioriteetidega. Toetust saavad taotleda mittetulundusühingud, sihtasutused või seltsingud, kelle taotletav tegevus peab toimuma valla ning elanike avalikes huvides.

Toetuse saamise kriteeriumiteks on tegevuse vastavus valla arengukavale, tegevuse mõjusus, elanikkonna kaasatus ja kasusaajate arv, kohaliku kultuuripärandi edendamine, kogukondlike algatuste elluviimine, traditsioonide edendamine, samuti abiprogrammidesse või muudesse toetusfondidesse esitatavate mittetulundusliku tegevuse projektide kaasfinantseerimine.

Investeeringu toetuse ülempiir kalendriaastas on 2000 eurot taotluse kohta, millest vähemalt 10% peab toetuse saaja katma oma- või kaasfinantseeringu arvelt. Kogudusi toetatakse kuni 3000 euroga ja päästeasutuse tegevusi kuni 5000 euroga.

Erandjuhtumil, kui taotleja on saanud abiprogrammidest või muudest toetusfondidest oma projekti või tegevuse osas positiivse rahastamisotsuse ja toetus makstakse välja pärast projekti või tegevuse elluviimist, võib toetuse määr olla suurem nimetatud piirmääradest.

Kogu taotluste menetlemine käib elektroonilises iseteeninduskeskkonnas Spoku, 2026. aasta aruannete esitamise tähtaeg on üldjuhul novembrikuu keskpaik (samuti Spokus).

Tutvu toetuse tingimustega:

Lääne-Harju valla mittetulundustegevuse toetamise kord

Taotluse koostamine ja aruande esitamine **Lääne-Harju valla iseteeninduskeskkonnas Spoku**.

Täiendava info saamiseks pöörduge nõunik Lisett Liiva poole telefonil 5750 1486 või lisett.liiv@laaneharju.ee.

Euroopa Sotsiaalfond+ toetusmeetme projektitaotluste vastuvõtt Lääne-Harju Koostöökogus

2024–2027+ strateegia alusel on avatud järgmine meede:

Meede 4 Sotsiaalselt kaasatud elanikkond

2027. aasta I taotlusvoor avatakse:

1.01.–30.04.2027

Vooru eelarve on 30 000 eurot

Taotlusi saab esitada elektroonses SPOKU keskkonnas. Taotluse tingimused ja kord avalikustatakse Lääne-Harju Koostöökogu kodulehel www.vomentaga.ee.

LÄÄNE-HARJU KOOSTÖÖKOGU

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Eesti tuleviku heaks

Lääne-Harju Koostöökogu piirkonda kuuluvad Lääne-Harju vald (Paldiski, Keila, Vasalemma, Padise) ja osaliselt Saue vald (Kernu ja Nissi).

Lisainfo: Kadri Ströom, tel. 5822 8369, kadri@vomentaga.ee

Toiduringlus on toetatud

Kolmel viimasel aastal on Lääne-Harju toiduringluskappide piirkonnad olnud kaasatud sotsiaalministeeriumi strateegilise partnerluse raames meetmesse, mille eesmärgiks on juurutada ja võimendada kohaliku kogukonna toiduressursisäästlikku mõtteviisi, kaasata toidukäitlejaid toidukao vältimise tegevustesse, arendada koostööd omavalitsuse ning kohalike ettevõtetega.

Projekti koostaja ning meetmepartner on taastuvenergial töötava toiduringluskapi arendanud ning selle piirkondlikke eestvedajaid toetav Roheline Vald MTÜ. Projekti kaasati kokku kaheksa toiduringluskapi piirkonda üle Eesti, mis koostöös kogukonna, toidukäitlejate ning omavalitsusega suunavad päästetud toidu operatiivselt kogukonda. Lääne-Harjus on meetmest osa saanud Vasalemma, Padise ja Klooga. Teavitustegevustega laieneti ka Laulasmaa, Lehola ning Paldiski kogukondadeni. Piirkonna kaasamine sõltus eestvedajate valmisolekust projekti tegevustesse panustada. Projekti tegevused jagunesid kaheks: toiduringluskapi töö tagamine – korrashoid, toidukapi täitmine, koostöövõrgustiku arendamine –, ning teavitustegevuste korraldamine laiemale avalikkusele.

Praktilisi töötube korraldati kohalikes kogukonnamajades, Lääne-Harju valla päevadel, Paldiski päevadel, haridusasutustes ja eraldi ka Laulasmaa kooli Rohetiimile. Projekt tõstatas aruteluteema Arvamusfestivalil, loodi kogukonnaaed ning suviti käidi töötube ning teavitustegevusi läbiviimas lastelaagrites. Töötoad olid osalejatele tasuta.

Meetme raames pakuti kogukondadele kokku ligi 100 töötuba, mille eesmärk oli mõtestada ülejääva toiduressursi kasutusvõimalusi ning omandada toidu hoiustamise ja ka hoidistamise nippe. Osalejad omandasid oskuseid, mida ka edaspidi kodus rakendada ning oma leibkonnale edasi anda. Töötubade teemad varieerusid aeguvate toiduainete nutikast ärakasutamisest – trühvlid, pulgakommid, hoidised, mikrobioomi toetamine ja ootamatute viljade hapendamine, vürtsikilude valmistamine, erinevate hooajaliste viljade hoidistamine, rupskite valmistamine ja väga palju muud. Kokku on saanud töötubadest osa ja motivatsiooni tuhanded inimesed, kelle kodudesse on viidud kõige eripärasemaid maitseelamusi. Lisaks omandatud oskustele on inimesed saanud omavahel tuttavaks ning osa saadud koostöövaimust. Kokkuvõtvaid postitusi leiab piirkonna sotsiaalmeedia konto alt, rohevald.ee lehelt ning osaliselt ka Rohevalla Youtube'i kanalilt.

Oma piirkonna toiduringluskapi tegevust saab toetada mitmel moel:

- märka oma kodus ülejäävat toitu ning vii see äraviskamise asemel toidukappi;
- märka, kui toidukapp vajab puhastust või selles on tühjad pakendid/kastid, aita kapi eest hoolitseda;
- jaga toiduringluse ideid ka oma sõpruskonnas ja ole ise eeskuju;
- märka, kui sinu tutvusringkonnas on ettevõtteid, kel jääb alaliselt toitu üle (*catering* jm) ning suuna neid koostööle;
- anna lastele kodust kaasa toidu austus, et ka koolis tõstab laps ette toitu just nii palju, kui ära jaksab süüa;
- kui sinu piirkonnas toiduringluskappi ei ole, siis asu ise eestvedajaks ja kaasa enda ümber inimesi, kellega koos tuua ellu uus toiduringluskapi piirkond.

Projekt on rahastatud meetme „Hasartmängumaksust sotsiaalvaldkonna projektide toetamine (RE.3.1.1)" raames aastail 2024–2026. Kokku on rahastatav summa kolme aasta peale 150 000 eurot, mis jaguneb kaheksa piirkondliku toidukapi vahel. Projekti abil on tõusnud kogukonna teadlikkus ressursisäästlikkust tarbimisest ning loodud jätkusuutlik koostöövõrgustik.

Roheline Vald MTÜ on väljatöötanud taastuvenergial toimiva toiduringluskapi koos selle toimimiseks ja kogukonna kaasamiseks vajaliku teabe ning *knowhow*, pakkudes piirkondadele igakülgset tuge toiduringuskapi jätkusuutliku toimimise tagamiseks. Toiduringluskapp on läbinud ligipääsetavuse auditi, selle pidev arendustöö on parendanud kasutavate materjalide kliimakindlust ning tagab avalikku ruumi sobiva esteetilise disainlahenduse, mis kutsub toiduringluskappi kasutama kõiki kogukonnaliikmeid.

Kokku on taastuvenergiaga töötavaid toidukappe üle Eesti 17, eelnimetatutest lisaks veel Põlvas, Haapsalus, Keilas, Raplas, Peetris, Põltsamaal, Jõhvis, Põhja-Pärnumaal, Valgas, Kärdlas ja Pärnus.

KAIRI NIINEPUU-MARK
toiduringluskappide projekti eestvedaja, Roheline Vald MTÜ

Lääne-Harju karikasari kutsub liikuma ja uusi alasid proovima

Jaanuaris alustab Lääne-Harju spordikeskus uut võistkondlikku karikasarja, mille eesmärk on innustada inimesi rohkem liikuma, tutvustada erinevaid spordialasid ja koduvalla sportimisvõimalusi. Jaanuarist novembrini toimub igal kuul üks etapp.

Jätkub lk 13

spordiklubide ja sündmuste korraldajatega.

Üks sari, mitu võimalust end üllatada

Alade valik on mitmekesine: mõnel etapil tulevad kasuks vastupidavus ja kiirus, teisel täpsus, osavus või hea koostöö. Hooaja jooksul pannakse proovile ka osalejate teadmised.

Osalema nelja kuni kuueliikmelise võistkonnaga

Võistkonna võivad moodustada pereliikmed, sõbrad, töökaaslased, ühe küla elanikud või spordiklubi liikmed. Osalema on oodatud Lääne-Harju valla elanikud, siin töötavad inimesed ning vallas registreeritud klubide liikmed. Kõigil aladel ei pea olema varasemat kogemust ning kõik võistkonnaliikmed ei pea osalema igal etapil. Eri etappidel saavad kaasa teha erinevad liikmed, nii et igaühel on võimalus panustada oma tugevustega ja proovida midagi uut.

Igal etapil autasustatakse parimaid võistkondi ning kogutud punktide põhjal selgub hooaja lõpuks karikasarja üldvõitja. Sõbraliku mõõduvõtmise kõrval on oluline ühine liikumine, uued kogemused ja kohtumised valla teiste spordihuvilistega.

Esimene etapp jaanuaris

Karikasarja esimene etapp toimub 10. jaanuaril 2027 Paldiski spordihoones, kus võetakse mõõtu lauatennises. Järgmiste etappide info tehakse teatavaks vähemalt kuu aega enne võistlust.

Karikasarja juhend ja osalemistingimused avaldatakse Lääne-Harju spordikeskuse kodulehel laaneharjusport.ee ning sotsiaalmeedias.

Pane oma võistkond kokku ja tule proovi, milline ala sind järgmisena liikuma innustab!

LÄÄNE-HARJU SPORDIKESKUS

Tuulepargi eriplaneering on algatatud – mis saab edasi?

Lääne-Harju vallavolikogu algatas 29. septembril 2026 otsusega nr 53 kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) tuulepargi ja kaasneva taristu kavandamiseks Änglema, Hatu ja Vilivalla külas.

Eriplaneering selgitab välja, kas ja mis tingimustel saab tuuleparki rajada

Eriplaneeringu algatamine on planeerimisprotsessi algus, see ei tähenda otsust tuulepark rajada: tuulepargi kavandamine on põhjalik protsess, mitte kiirete otsuste jada. Eriplaneeringu keskmes on keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus uuritakse, kas ja millistel tingimustel on tuulepargi rajamine piirkonnas võimalik.

Keskkonnamõjude hindamise raames viiakse läbi mitmeid põhjalikke uuringuid ja selgitatakse välja, kuidas tuulepark ümbritsevat mõjutab. Uuritakse loodust – linde ja nahkhiiri, taimestikku, rohevõrgustikku, pinna- ja põhjavett ning maastikku ja kultuuripärandit. Samuti hinnatakse mõju inimestele ja nende kodudele: arvutatakse müra ja varjutus, hinnatakse madalsageduslikku heli, tervisemõju ja mõju kinnisvarale ning tehakse fotomontaažid, mis näitavad, kuidas tuulikud kodudest paistaksid.

Hindamise eesmärk on tuvastada ebasoodsad mõjud ja neid ennetada ning pakkuda välja leevendusmeetmeid. Kui uuringutest selgub oluline ebasoodne mõju, mida ei saa leevendada ka tuulikute paigutust või arvu muutes, siis sellesse kohta tuuleparki ei rajata.

Vald kuulutab välja hanke planeeringukonsultandi ja KSH eksperdi leidmiseks

Järgmise sammuna viib vald läbi riigihanke, et leida planeeringukonsultant ja KSH ekspert. Valla tellimusel töötab planeeringukonsultant välja esialgse tööplaani ehk planeeringu lähteseisukohad ning kirjeldab, milliseid uuringuid ja mis mahus on vaja teha, mis on eeldatav ajakava ning keda planeeringu koostamisse kaasatakse.

Kogu planeerimisprotsessi juhib vald. Protsessi keskmes on koostöö valla, kogukonna, planeerija, KSH eksperdi ja tuulepargi arendaja Vindr Baltic OÜ vahel. Vald soovib, et koostöö oleks avatud ja toimuks sisuline, konstruktiivne dialoog kõigi osapoolte vahel.

Kohalikud elanikud saavad kõigis võtmeetappides kaasa rääkida

Meie soov omavalitsusena on teha arukaid otsuseid koos inimestega, keda need kõige enam puudutavad. Inimesed, kes siin elavad, teavad kõige paremini, millised on kohaliku elukeskkonna väärtused, millised murekohad või ootused võivad olla ja milliseid lahendusi võiks kaaluda. Planeerimisetapis saab tagasisidega arvestada ning ennetada murekohti, sealhulgas tuginedes senisele kogemusele Paldiski tuulepargiga.

Kaasamise eesmärk on jagada õigeaegselt ja läbipaistvalt teavet planeeringu arengu kohta, hoida seotud osapooled järjepidevalt protsessi arengutega kursis ning olla teadlik kogukonna murekohtadest, soovidest ja ettepanekutest.

Juba täna saab eriplaneeringu algatamise otsusega tutvuda Lääne-Harju valla veebilehel www.laaneharju.ee ning Lääne-Harju vallavalitsuses tööaegadel E, K 8.30–17.00; T, N 8.30–18.00; R 8.30–15.00.

Planeerimise käigus toimuvad mitmed ametlikud avalikud väljapanekud ja arutelud, kus saavad kõik huvilised oma küsimusi ja arvamusi esitada. Kuulame kohalikke elanikke ka väljaspool ametlikke etappe, mitmed kaasamistegevused on planeeritud koostöös arendajaga.

Planeerimisprotsessi ja kaasamistegevuste tutvustamiseks kutsume jaanuaris kõiki teemast huvitatuid avalikule infopäevale. Täpse toimumise aja ja koha anname teada esimesel võimalusel.

PUMA ENERGY

Paldiski terminali ohutusteave

Käitaja ja käitis

Käitaja: Puma Energy Baltics AS
Käitis: Paldiski terminal
Aadress: Rae tn 1a, Paldiski linn, Lääne-Harju vald, Harju maakond 76806

Paldiski terminal on A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõte.

Terminali tegevus

Terminalis võetakse vastu, ladustatakse ja laaditakse ümber vedelkütuseid, vedelgaasi ja teisi kemikaale.

Võimalikud ohud

- Tulekahju ja plahvatus
- Ohtlike aurude või suitsu levik
- Keskkonnareostus
- Vedelgaasimahuti purunemine (BLEVE)

Kõige ulatuslikuma mõjuga võimalik õnnetus on vedelgaasimahuti purunemine, mille korral võivad inimesi ja vara ohustada soojuskiirgus, lööklaine ning lenduvad killud.

Ohutusalase teabe kontakt

Kvaliteedi- ja ohutusjuht Toomas Saarepere
Tel +372 679 0876
toomas.saarepere@pumaenergy.com

Ööpäevaringne ohutusalane kontakt:
valves olev vahetuseülem, tel +372 517 0177

Üldkontakt:
+372 679 0999, paldiski@pumaenergy.com

Kuidas ohust teavitatakse?

Terminal teavitab viivitamata oma territooriumil ja vahetus läheduses ohustatud inimesi. Väljaspool terminali territooriumit teavitab ohustatud inimesi Päästeamet.

Teavitamiseks võidakse kasutada sireeni, EE-ALARMi, mobiiltelefoni sõnumeid, riikkike sireenmi ja ERR-i kanaleid.

Soojusradiatsiooni ohualad

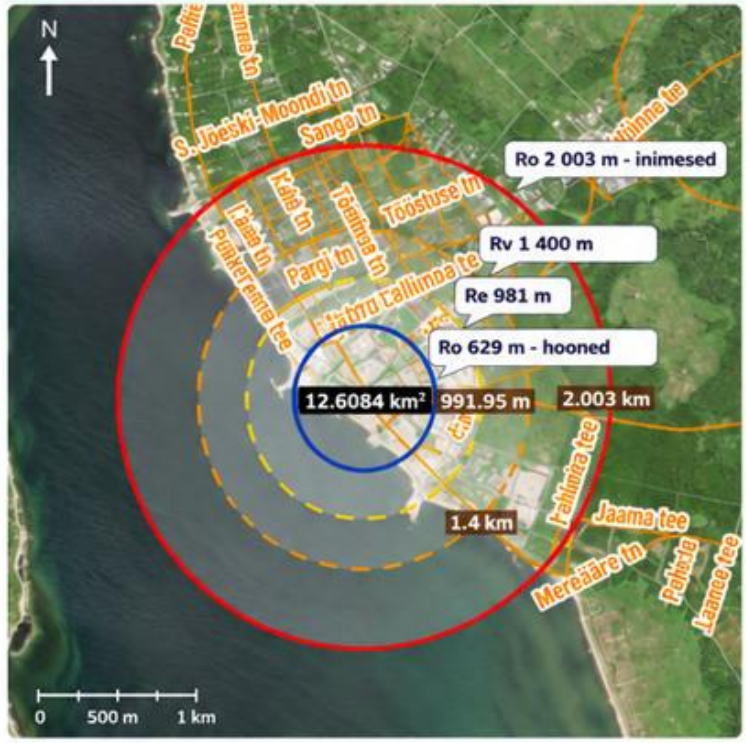

Legend
- Eriti ohtlik ala: Re 981 m
- Väga ohtlik ala: Rv 1 400 m
- Ohtlik ala: Ro 2 003 m
- Ohtlik hoonetele: 629 m

Esmased käitumisjuhised

1. Ära mine suitsu, lekke või põlengu suunas.
2. Väldi õnnetuspiirkonda.
3. Varju kohe siseruumi.
4. Sulge uksed ja aknad ja lülita välja ventilatsioon.
5. Jälgi ametlikku teavet: ERR, EE-ALARM ja riigiinfo 1247.
6. Vahetu ohu või vigastuse korral **helista 112**.
7. Jälgi ametiasutuste juhiseid.
8. Liigu välja alles siis, kui oht on möödas.
9. Autos olles sulge uksed ja aknad, lülita välja ventilatsioon, sõida õnnetuspaigast ja ohualast eemale.
10. Teavita ning abista naabreid ja lähedal asuvaid kodanikke.
11. Ära suitseta ega kasuta lahtist tuld.

Detailne ohutusteave on tasuta paberkandjal kättesaadav Paldiski terminalis - Rae tn 1 a, Paldiski

Skaneeri QR-kood täpsema ohutusteabe lugemiseks

Pildialkiri.
FOTO: KAROLIN LEPIK

Noorte vaimse tervise konverents tõi Laulasmaale kokku kogukonna

23. oktoobril toimus Laulasmaa koolis Lääne-Harju valla noorte vaimse tervise konverents „Märkan. Hoolin. Tegutsen“, mis tõi kokku sajad noored, õpetajad, tugispetsialistid, noorsootöötajad ja kogukonna liikmed. Konverentsi keskmes oli noorte vaimse tervise toetamine ning oskuste andmine iseenda ja kaaslaste märkamiseks ning toetamiseks.

Sissy ja Mia-Maria FOTO: HANNA SAMBERG

Sündmuse idee algatas kevadel Porikuu projekti raames Paldiski ühisgümnaasiumi tänaseks juba vilistlane Mia-Maria Abe. Inspiratsiooni sai ta Lahe Koolipäeva konverentsilt, kus sündis soov luua samalaadne, kuid kohalike noorte vajadustest lähtuv sündmus ka Lääne-Harju valda. Idee loomisel mängis olulist rolli ka noore isiklik mure eakaaslaste toimetuleku pärast. Soov pakkuda noortele turvalist ja toetavat keskkonda, kus õppida märkama nii iseennast kui ka sõpru ning vajadusel abi otsima, sai konverentsi peamiseks ajendiks. Noore mentoriks ja toetajaks kogu protsessi vältel oli Karolin Leppik.

Konverentsi peaesinejaks oli organisatsiooni peaasi.ee psühholoog Elina Kivinukk, kes rääkis noortele vaimset tervist toetavatest „vitamiinidest“ ning viis läbi töötoa vaimse tervise põhitõdedest. Oma kogemuslugu ja mõtteid jagas laulja ning sisulooja Sissi Nylia Benita, kes kõneles julgusest abi küsida, keerulistest olukordadest väljatulekust ning sellest, miks ei pea raskustega üksi toime tulema. Tema sõnum noortele oli lihtne, kuid oluline: abi küsimine on tugevuse, mitte nõrkuse märk.

Lisaks peaesinejatele osales iga noor päeva jooksul kahes töötoas. Töötubasid viisid läbi Lääne-Harju valla koolide õpetajad, tugispetsialistid, noorsootöötajad, lapsevanemad, kogukonnaliikmed ning ESTYES vabatahtlikud. Mitmekülgsed tegevused käsitlesid vaimset tervist, enesehoidu, liikumist, suhtlemisoskusi, kogukonnatunnet ja toimetulekut igapäevastes olukordades. Suur aitäh kõikidele töötubade läbiviijatele!

Konverents on osa suuremast algatusest, mille kaudu on loodud kolm ülevallalist noortesündmust: Vaimse tervise konverents, Inspiratsioonipäev ja Kevadball. Kõigi nende eesmärk on toetada noorte unistusi, rõõmutunnet, iseseisvumist, eneseleidmist ning oma elutee kujundamist. Iga sündmuse planeerimisel küsitakse noortelt nende ootusi ja vajadusi ning korraldusmeeskondades osalevad ka noored ise. Nii sünnivad ettevõtmised, mis on päriselt noorte nägu ja lähtuvad nende soovidest.

> Kui noored tunnevad, et neid kuulatakse, usaldatakse ja kaasatakse, sünnib tugevam kogukond ning parem tulevik kogu vallale.

Lääne-Harju kultuuri- ja noortekeskuse jaoks on oluline teha tihedat koostööd koolide, ettevõtete, organisatsioonide ja kogukonnaliikmetega. Just ühiselt luues ja panustades sünnivad keskkonnad, kus iga noor tunneb end märgatuna, olulisena ja väärtustatuna.

„Märkan. Hoolin. Tegutsen“ kinnitas taas, et noorte toetamine on kogu kogukonna ühine vastutus. Kui noored tunnevad, et neid kuulatakse, usaldatakse ja kaasatakse, sünnib tugevam kogukond ning parem tulevik kogu vallale. Koos saame luua Lääne-Harju, kus iga inimene tunneb end vajalikuna, julgeb panustada ning soovib siin elada, õppida ja tulevikku kujundada.

Porikuu innustab märkama ja tegutsema!

Porikuu kutsub avastama Lääne-Harju piirkonna võimalusi, märkama kohalikke inimesi ja algatusi ning ise kogukonnaellu panustama. Projekt loob võimalusi koostööks ja uute ideede elluviimiseks, tuues esile inspireerivaid sündmusi ja ettevõtmisi. Noorte vaimse tervise konverents on suurepärane näide sellest, kuidas ühest noore inimese ideest võib kasvada kogu kogukonda ühendav ja olulist väärtust loov ettevõtmine. Just selliseid algatusi Porikuu toetabki – et head mõtted jõuaksid tegudeni ja sünniksid uued võimalused kogu Lääne-Harju piirkonnale. ●

KAROLIN LEPPIK
Lääne-Harju kultuuri- ja noortekeskuse kogukonna- ja arendusjuht

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 15.09.2026 korraldusega nr 527 Laulasmaa külas Kaldaveere tee 4 katastriüksuse detailplaneeringu.

Ülar Lõhmus esitas Lääne-Harju Vallavalitsusele detailplaneeringu algatamise taotluse (registreeritud 16.07.2024 nr 6-2/1724) sooviga algatada detailplaneering Laulasmaa külas Kaldaveere tee 4 katastriüksusel (katastritunnus 29501:001:0051, sihtotstarve 100% maatulundusmaa). Planeeringuala suurus on 3138 m².

Planeeritav katastriüksus asub Laulasmaa külas algava Kaldaveere tee (tee nr 2951470) ääres kaldaastangu all tasandikul. Keila valla üldplaneeringu põhjal on tegemist tiheasutusalaga, mille juhtotstarve on väikeelamumaa. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane.

Planeeritav ala piirneb idas Kalda tee 1 (katastritunnus 29501:001:0202) ja Kalda tee 3 (katastritunnus 29501:001:0203) elamumaa ning Kalda tee (katastritunnus 29501:001:0205) transpordimaa katastriüksustega, lõunas Kaldaveere tee 2 (katastritunnus 29501:001:00052) elamumaa, läänes Kaldaveere tee (katastritunnus 29501:001:0431) transpordimaa ja põhjas Kaldaveere tee 6 (katastritunnus 29501:001:0050) elamumaa katastriüksustega.

Detailplaneeringuga soovitakse määrata ehitusõigus ühele elamu ja kuni 2 abihoonele summarse ehitisealuse pindalaga 315 m².

Planeeringuga lahendatakse ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 puntidele 1–9 ja 11–12, 17, 20. Detailplaneeringu algatamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 22.09.2026 korraldusega nr 539 detailplaneeringu Lääne-Harju vallas Lehola külas Rehe tee 1 kinnistul ja lähialal.

M8M Holding OÜ (registrikood 14871164) esitas Lääne-Harju Vallavalitsusele detailplaneeringu algatamise taotluse (registreeritud 11.09.2026 nr 6-2/1668) detailplaneeringu algatamiseks Lehola külas Rehe tee 1 katastriüksusel (katastritunnus 29501:001:0286, sihtotstarve 100% tootmismaa). Planeeringuala ligikaudne suurus koos lähialaga on 8,93 ha.

Planeeringuala asub Orisküla tee ja Keila-Haapsalu maantee vahelisel alal. Planeeringuala piirneb põhjas ja kirdes Mõisa tee 7 (katastritunnus 29501:010:0114) elamumaaga, idas Mõisa tee 5 (katastritunnus 29501:010:0458) elamumaa ja Mõisa tee 8 (katastritunnus 29501:010:0351) maatulundusmaa, Mõisa tee 4 (katastritunnus 29501:010:1070) tootmismaa, Mõisa tee 3 (katastritunnus 29501:001:0478) ja Mõisa tee 1 (katastritunnus 29501:001:0477) ärimaa katastriüksustega, kagus 17 Keila-Haapsalu tee (katastritunnus 29501:010:0146) transpordimaaga, edelas Rehe tee 5 (katastritunnus 29501:001:0468) maatulundusmaaga, läänes Rehe tee 3 (katastritunnus 29501:001:0287), Rehe tee 6 (katastritunnus 29501:001:0466), Orisküla tee 27 (katastritunnus 29501:001:0467), Orisküla tee 25 (katastritunnus 29501:010:0488) tootmismaa ja Orisküla tee 23a (katastritunnus 43101:001:1404) elamumaa katastriüksustega.

Keila valla üldplaneeringu kaardi 2A põhjal asub ala tiheasutuses, mille maakasutuse juhtotstarve on tootmismaa. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane, kuna täpsustatakse osade kruntide kasutamise sihtotstarbeid või osakaale arvestades üldplaneeringu juhtotstarvet.

Ehitisregistri andmetel on krunt hoonestatud hoonete ja rajatistega. Detailplaneeringu eesmärk on maaüksuse jagamine kruntideks, ehitusõiguse ja -tingimuste määramine, liikluskorralduse ja tehnovõrkude lahendamine, keskkonnakaitseliste abinõude ning vajalike kitsenduste määramine. Detailplaneeringuga lahendatakse ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9, 11–12,13, 17 ja 20. Lääne-Harju Vallavalitsusele teadaolevast informatsioonist ei kaasne planeeringuga kavandatud tegevusega olulist keskkonnamõju. Keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktide 8, 9, 12 ja 13 kohaselt planeeringumenetluse käigus. Detailplaneeringu algatamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 27.10.2026 korraldusega nr 636 kehtestati Meremõisa külas Roondla tee 6 katastriüksuse detailplaneering.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 20.03.2018 korraldusega nr 204 algatati detailplaneering Meremõisa külas asuval Roondla tee 6 (katastritunnus 29501:007:0796) kinnistul. Kuna detailplaneeringu koostaja muutus ja detailplaneeringu lähtetingimused aegusid, kinnitati Lääne-Harju Vallavalitsuse 25.02.2025 korraldusega nr 101 detailplaneeringule uued lähteseisukohad.

Planeeritav kinnistu asub Keila Vallavalitsuse 04.02.2004 korraldusega nr 134 kehtestatud Allika maaüksuse detailplaneeringu alas. Planeeringuga soovitakse suurendada krundi ehitusõigust. Planeeritav ala piirneb põhjas Roondla tee 8 (katastritunnus 29501:007:0797) elamumaa katastriüksusega, idas Männimäe põik 3 (katastritunnus 29501:001:0346) elamumaa katastriüksusega, lõunas Roondla tee 4 (katastritunnus 29501:007:0795) elamumaa katastriüksusega ning lõunas ja läänes Roondla tee L2 (katastritunnus 29501:007:0799) transpordimaa katastriüksusega. Planeeritav ala pindala on 5150,0 m².

Roondla tee 6 krundil on välja ehitatud elamu ja kaks abihoonet ning rajatised. Elamumaa krundi summaarne ehitisealune pindala 500 m2. Põhihoone maksimaalne kõrgus on 9 m ja abihoonel 6,5 m. Veevarustus on lahendatud olemasoleva võrguga. Kanalisatsioon on lahendatud kogumismahutiga. Tulekustutuseks vajaminev tulekustutusvesi 10 l/s kolme tunni jooksul tagatakse kas nõuetele vastava veevõtukoha väljaehitamisega (asukoht täpsustub projekteerimise järgmises etapis) või siis tuleb paigaldada elamusse sprinklersüsteem. Detailplaneeringu on kooskõlastanud Päästeamet 15.05.2026 kirjaga nr 7.2-3.1/2646-2.

Detailplaneeringul on positiivne majanduslik mõju. Mõju loodusele on väheoluline.

RISTI KOGUDUSE TEATED

ADVENDIKÜÜNLA SÜÜTAMINE ja JÕULULAULUD
pühapäeval, 29. novembril kl 16 Risti kirikus.

SUUR JÕULUOOTUS
laupäeval, 5. detsembril kl 16.
NB! Vajalik eelnev registreerimine risti@eelk.ee

PIPARKOOGIÖÖ NOORTELE
reedel, 11. detsembril. NB! Vajalik eelnev registreerimine tel 525 4884 (Helen)

ADVENDIAJA JUMALATEENISTUS
pühapäeval, 13. detsembril kl 13.

JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUSED
neljapäeval, 24. detsembril kl 13 ja kl 16.

JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS
reedel, 25. detsembril kl 13.

VANA-AASTA VIIMANE JUMALATEENISTUS
pühapäeval, 27. detsembril kl 13.

SÕBRA TUBA ehk taaskasutuskeskus Risti vanas koolimajas N 11–14 ja L 11–16 või kokkuleppel tel 5344 8571. Teise ringi riided, jalanõud jm.

Õp Annika Laats, tel 5564 9256, risti@eelk.ee
www.ristikirik.ee FB/ristikirik

Olete südamest oodatud!

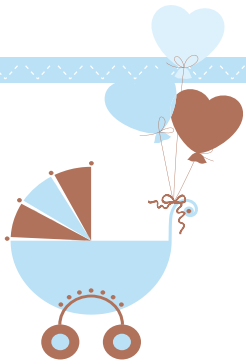

Õnnitleme!

Meie valda sündisid

SEBASTIAN SIIMANN
EKE MIKK KIVIBERG

Briketi, küttepuude müük.
Saetud ja lõhutud.
Transport tasuta.
54840636
kütte@vestgrupp.ee

Lääne-Harju valla raamatukogu eelinfo

20. jaanuar 2027 kl 17.30

TOIVO TÄNAVSUU

Paldiskis raamatukogus

instrumentarium

KAS RAAMID VÕI KLAASID KUNI -50%

JA TEISED PRILLID -50%

Täpsed tingimused kauplusest.

Instrumentarium Keila Keskus
Harju 2, Keila, tel 5566 2814, keila@instru.ee **instru.ee**

Regionaalhaigla Doonorid ja sõbrad

TULE DOONORIPÄEVALE!

Võta kaasa isikut tõendav dokument!

11. detsember kell 10–14

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUS

Paldiski, Rae 38 - 2. korrus

Vereloovutajatele pakume kohvi ja küpsiseid ning anname väikese kingituse

VÕIMALUSEL BRONEERI VASTUVÕTUKS AEG www.edoonor.ee

PARIMAD HINNAD

TEINE VÕIMALUS

KASUTATUD KAUP
ITAALIAST, ŠVEITSIST, SOOMEST
JALANÕUD, RIIDED, KODUKAUP

RAE 7, PALDISKI E-L 10-18

TEINE VÕIMALUS

KOGU PERE POOD

Toimetaja: Katre Saar
Trükk ja kujundus: Harjumaa Ühinenud Meedia

Lääne-Harju valla lehekontaktaadress: katre.saar@laaneharju.ee
Reklaam ja kuulutused: reklaam@laaneharju.ee

Tiraaž: 1000 eksemplari

Südamlik kaastunne Guido Leiburile kalli kaasa

RIINA

kaotuse puhul.

Kogukonnakomisjoni liikmed